

Tresselt, M. & Olsvik, B. S. (2025). Innovasjon i barnevernet for en sosialt bærekraftig praksis. I B. Olsvik, R. Sørly, B. E. Karlsson & T. Ghaye (Red.), *Nye perspektiver på menneskerettigheter, sosial ulikhet og sosial rettferdighet* (s. 81–102). Fagbokforlaget. DOI: <https://doi.org/10.55669/oa520104>

4

Innovasjon i barnevernet for en sosialt bærekraftig praksis

Margrethe Tresselt¹ og Bodil S. Olsvik²

¹ Institutt for barnevern og sosialt arbeid, UiT Norges arktiske universitet

² Handelshøgskolen, UiT Norges arktiske universitet

Innledning

Sosial ulikhet øker i Norge. I 2021 vokste 110 700 barn opp i lavinntektsfamilier (SSB, 2024). Økende barnefattigdom øker risikoen for vanskelige oppvekstvilkår og utenforskap (Kristofersen, 2017). Barn i familier med lav sosioøkonomisk status (SØS) er overrepresentert i barnevernet (Kojan & Storhaug, 2021). Samtidig viser forskning at barnevernet mangler fokus på sosioøkonomiske forhold, og at barnevernsarbeidere i liten grad er orienterte mot familiens levekårsutfordringer (Kojan et al., 2023). Barnevernet har mottatt kritikk både for manglende oppmerksomhet på familiers fattigdom (NOU 2000: 12) og for utfordringer i samarbeidet med andre instanser (Kojan et al., 2023). I tillegg fremstår samarbeidet med andre instanser som tilfeldig og uformelt (Aamodt, 2023). Det kan se ut som at hver tjeneste har en avgrenset forståelse av situasjonen til familiene de møter, noe som bidrar til å forsterke et snevert individrettet perspektiv fremfor å forstå familiers fattigdom fra et bredere systemperspektiv (Kojan et al., 2023). Samlet skaper kritikken av barnevernet et inntrykk av en tjeneste som ikke er i stand til å endre seg (Aamodt, 2023).

Innovasjon fremheves som et bidrag til å håndtere utfordringene i dagens velferdssamfunn. Endring i offentlig sektor ved hjelp av innovasjon er et høyt prioritert område (Eines et al., 2020). I innovasjonsmeldingen Meld. St. 30 (2019–2020) understrekes det at Norge har behov for en innovativ offentlig sektor. Dette sees i sammenheng med økningen av oppgaver på kommunalt nivå, samtidig med trangere økonomiske rammer for offentlig sektor. Et sentralt utviklingsområde hvor innovasjon etterspørres, er innen helse- og velferdstjenestene (Meld. St. 18, 2012–2013).

Også i barnevernet har innovasjon fått økt oppmerksomhet, både i praksisfeltet og innen utdanninger (BLD, 2017; FOR, 2019, 2021a, 2021b; Prop. 73 L, 2016–2017). I barnevernsreformen framheves innovasjon som et sentralt mål for fagutvikling, og som et middel for å oppnå økt effektivitet og kvalitet i tjenesten (Prop. 133 L, 2020–2021). Innovasjon vektlegges også i kompetansestrategien for barnevernet (BLD, 2017). I tillegg vektlegger barnevernsreformen større grad av medvirkning, samarbeid og forebygging.

Innovasjonsbegrepet settes ofte i sammenheng med begrepet bærekraft, ved at det pekes på at innovasjon kan bidra til å løse utfordringene i dagens velferdssamfunn (Meld. St. 30, 2019–2020). Sosial innovasjon og sosial

bærekraft kobles gjerne sammen. Sosial innovasjon forstås som løsninger på sosiale problemer som kan være mer effektive, bærekraftige eller rettferdige enn eksisterende løsninger (Oeij et al., 2011). *Sosial bærekraft* handler om medvirkning, inkludering, tilhørighet og trygghet (Helsedirektoratet, 2018). Denne koblingen ser vi i FNs bærekraftsmål nr. 16, som handler om å fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, samt utvikling av velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer (Norad, 2023).

Formålet med kapitlet er å få kunnskap om hva innovasjon i barnevernet innebærer, og hvordan innovative tiltak kan bidra til en bærekraftig praksis. Vår problemstilling er todelt: *Hva forstås med innovasjon i barnevernet, og hvordan kan innovasjon bidra til en sosialt bærekraftig praksis i barnevernet?*

I dette kapitlet vil vi først redegjøre for bakgrunnen for vår problemstilling. Deretter presenterer vi det teoretiske rammeverket, før vi redegjør for metode og gjennomføring. Videre presenterer vi resultater og analyse av hvordan sentrale kjennetegn ved sosial innovasjon og sosial bærekraft kommer til uttrykk i bruken av innovasjonsbegrepet i barnevernfaglige sammenhenger. I diskusjonsdelen drøftes det hvordan barnevernets innovasjonsforståelse kan bidra til økt sosialt bærekraftig praksis i møte med sosial ulikhet. Til slutt gjør vi noen oppsummerende betraktninger som avsluttes med refleksjonsspørsmål.

Bakgrunn

Barnevernet har de senere årene fått mye oppmerksomhet, og det er høye forventninger til endringer og forbedringer som følge av den pågående barnevernreformen. Over tid har stadig flere barn og unge fått hjelp av barnevernet. I 2022 var det 47 034 barn og unge med barnevernstiltak (Bufdir, 2023). Forekomsten av barneverntiltak for barn med lav SØS er over fire ganger så høy som for barn med mellom/høy SØS (Kojan & Storhaug, 2021).

I undersøkelsen til Kojan og Storhaug (2021) forteller barn og ungdom fra familier med lav SØS om usikkerhet og ubehagelige følelser knyttet til kontakten med barnevernet. Barnevernet oppleves som en trussel. Ungdommene

gir også uttrykk for ønske om større medvirkning i egen sak, deriblant mer informasjon (Kojan & Storhaug, 2021). Samme undersøkelse viser at et individorientert perspektiv er rådende i barnevernet, noe som overskygger andre mulige forståelser av hvordan sosiale og økonomiske forhold påvirker barn og foreldrenes hverdagsliv. Kojan et al. (2023) peker på at mange ansatte i barnevernet ikke anser økonomiske og levekårsrelaterte utfordringer som sitt ansvarsområde, og at det er behov for økt tverrfaglig samarbeid på lokalt nivå for familier som lever i sosioøkonomisk utfordrende livssituasjoner.

Teoretisk rammeverk

I dette avsnittet redegjør vi for det teoretiske rammeverket som danner grunnlaget for analysen. Det innebærer at vi definerer sentrale begreper som *sosial ulikhet*, *innovasjon* og *sosial bærekraft*.

Begrepet sosial ulikhet brukes for å beskrive oppdelingen av individer og grupper i ulike klasser eller lag i samfunnet (Schieffloe, 2019). Vi tar utgangspunkt i sosial ulikhet definert som sosioøkonomisk status, hvor utdanning, inntekt og arbeidsmuligheter er måleparametrene. Det innebærer tilgang til ressurser, økt medborgerskap og deltakelse.

Innovasjon involverer tradisjonelt sett prosesser der ideer utvikles, gjennomføres og spres. Ideene må ikke nødvendigvis være helt nye, men må oppfattes som nyskapende innenfor en bestemt kontekst, for eksempel barnevernet (Grødem, 2014). Et viktig premiss er at løsningene er tatt i bruk og helst har fungert over tid. Innovasjoner deles gjerne inn i to hovedformer: *radikal* og *inkrementell* innovasjon (Rønning, 2021). Radikal innovasjon innebærer noe helt nytt, mens inkrementell innovasjon handler om gradvise og moderate endringer på eksisterende tjenester. *Inkrementell innovasjon* regnes som den vanligste formen for innovasjon, siden innovasjon ofte er et resultat av forbedring og utvikling som en pågående prosess (Slettebø & van der Meij, 2018). Oeij et al. (2011) skiller mellom økonomisk motivert innovasjon og sosial innovasjon. Begrepet *sosial* innovasjon kan betraktes som løsninger på sosiale problemer som er bedre, mer effektive, bærekraftige og rettferdige enn eksisterende alternativer (Mulgan et al., 2007).

Begrepet innovasjon i barnevernet brukes ofte i sammenheng med kunnskapsutvikling og endring, tjenesteutvikling og sosial innovasjon (Slettebø & van der Meij, 2018). Det kan sees i sammenheng med at innovasjon i offentlig sektor gjerne opptrer som reformer eller justeringer og har ofte preg av tjenesteinnovasjoner. Tjenesteinnovasjoner har ofte et inkrementelt preg og utgjør et samspill mellom flere aktører (Enquist et al., 2014). Tjenesteinnovasjoner er vanskelig å identifisere fordi de er interaktive og foregår i stor grad som en del av øvrige aktiviteter i tjenesten (Gallouj & Djellal, 2010) eller er nært knyttet til variasjoner i brukerbehov (Fuglsang, 2010). Dette gjør det vanskelig å skille mellom små endringer og innovasjon (Fuglsang, 2010).

Bærekraft er et begrep som har fått økt aktualitet som følge av FNs bærekraftsmål. At noe er bærekraftig innebærer en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov (FN-sambandet, 2023). *Sosial bærekraft* kan både forstås som en moralsk eller etisk standard og som et analytisk begrep (Littig & Griessler, 2005). I en normativ tilnærming brukes begreper som rettferdighet, livskvalitet, sosial samhörighet og sosial kapital for å gi retningslinjer for hvordan goder og byrder bør fordeles (Hofstad & Bergsli, 2017). Ved å behandle sosial bærekraft som et systemisk begrep problematiseres systemets evne til å opprettholde seg selv både økologisk, økonomisk og sosialt (Zeiner, 2022). Missimer et al. (2017a) har identifisert fem kjennetegn ved bærekraftige sosiale systemer: heterogenitet, læring, selvorganisering, tillit og meningsfelleskap. I tillegg vektlegger Missimer et al. (2017b) fem faktorer som må opprettholdes for å sikre systemers sosiale bærekraft: helse, kompetanse, innflytelse, likeverd og meningsskapning. Med vår innretning mot barnevernet vil disse faktorene være av betydning. Sosial bærekraft kan dermed ses på som en forutsetning for å kunne imøtekomme utfordringer som sosial ulikhet.

Innovasjon i offentlig sektor har fått økt oppmerksomhet som følge av demografiske endringer og økonomiske utfordringer (Phil-Thingvad & Klausen, 2020). Likevel er ikke innovasjon et hverdagslig ord innen velferdstjenestene (Eriksson & Nählinder, 2015). Det skyldes at det ikke nødvendigvis er åpenbart i tjenestene hvorfor offentlig sektor skal være innovativ, hva som må gjøres, hvem som skal være innovative eller hvordan innovasjonsarbeidet skal foregå. De framhever at det ofte er et gap mellom nasjonale policydokumenter om innovasjon og det praktiske arbeidet på virksomhetsnivå.

Geertz (1974) skiller mellom erfaringsnære og erfaringsfjerne begreper. Erfaringsnære begreper er når en aktør, eksempelvis en sosialarbeider, bruker begrepene på en naturlig måte og uten anstrengelse kan forstå når andre anvender dem. Erfaringsfjerne begreper er gjerne begreper som skapes og som har en vitenskapelig definisjon for å kunne forklare og fortolke meningsdata (Geertz, 1974, s. 28). Begrepene *innovasjon* og *sosial bærekraft* kan defineres som erfaringsfjerne begreper. Spørsmålet blir hvordan disse begrepene kan gjøres anvendbare og forståelige for de det gjelder. I det praktiske arbeidet er det viktig at den enkelte aktør har forståelse for begrepene som brukes. Gjennom deltakelse i kollektive beslutninger kan den enkelte være med å bestemme hvordan sosial bærekraft skal operasjonaliseres i en konkret kontekst, som barnevernet (Zeiner, 2022).

Metode og gjennomføring

Vi har anvendt kvalitativ tekstanalyse. I kvalitativ tekstanalyse tar man for seg et utvalg dokumenter og fokuserer på deler av teksten (Esaiasson et al., 2012, s. 201). Denne metodiske fremgangsmåten er forankret i den hermeneutiske fortolkningstradisjonen, der målet er å finne mening, forståelse og innhold i et fenomen.

Utvelgelse av litteratur

Utvelgelse av nasjonale dokumenter besto av fire faser.

I første fase gjennomførte vi et pilotsøk for å få oversikt over tilgjengelige dokumenter på www.regjeringen.no. Vi brukte søkefilteret «tema» etter 2015 og valgte «barnevern». Dette ga 65 dokumenter. Noen av treffene var ikke direkte relatert til barnevernet, og derfor ikke relevante for vår problemstilling.

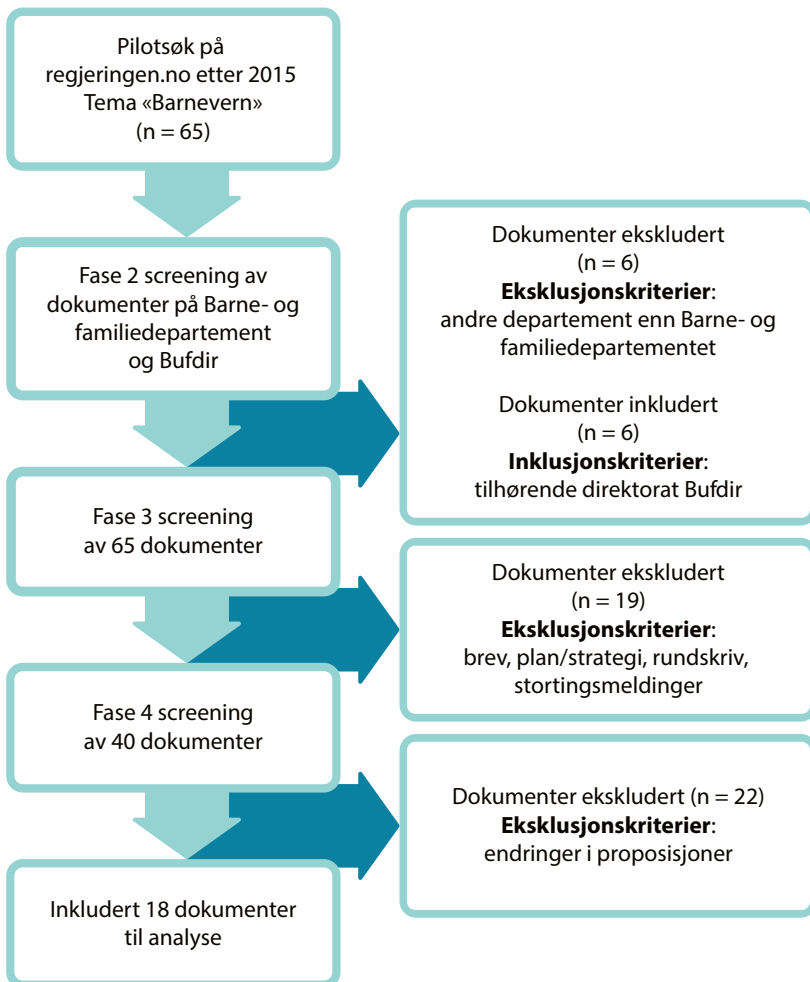
I andre fase ønsket vi å sikre en tydeligere barnevernfaglig tilnærming. Vi begrenset søket til dokumenter utgitt av Barne- og familiedepartementet (BFD) og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Vi inkluderte dokumenter som var knyttet til barnevernsreformen (etter 2015), og fant totalt 6 dokumenter. Vi endte opp med 65 dokumenter også i andre fase.

I tredje fase fjernet vi dokumenter som brev og rundskriv. Vi inkluderte ikke stortingsmeldinger utgitt av BFD etter 2015 fordi de ikke var relevante for vår problemstilling. Etter denne seleksjonsprosessen satt vi igjen med 40 dokumenter.

I fjerde og siste fase fjernet vi også dokumenter som ikke var det endelige politiske dokumentet. Det resulterte i 18 dokumenter som vi tok med oss til analysefasen. Flyttdiagrammet (Figur 4.1) viser utvelgesprosessen.

Figur 4.1

Flyttdiagram som viser utvelgesprosessen av dokumenter til analyse

Tabell 4.1 viser en oversikt over utvalgte dokumenter:

Tabell 4.1

Oversikt over utvalgte dokumenter for analyse

	Utvalgte dokumenter	Årstall
1	Lov om barnevern (Barnvernsløven) Barne- og familiedepartementet https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97	2023
2	Prop. 73 L (2016–2017) – Endringer i barnevernloven (barnevernsreform) https://www.regjeringen.no/contentassets/67954c9d29dd4c0ca-3134e0931f32fdc/no/pdfs/prp201620170073000dddpdfs.pdf	2017
3	Prop. 133 L (2020–2021) – Lov om barnevern (barnevernsløven) og lov om endringer i barnevernloven https://www.regjeringen.no/contentassets/f325e4de00fb-472f85a7a2b94124f531/no/pdfs/prp202020210133000dddpdfs.pdf	2021
4	NOU 2023: 7 – Trygg barndom, sikker fremtid. Gjennomgang av rettssikkerheten for barn og foreldre i barnevernet https://www.regjeringen.no/contentassets/a1eb3f73d3d94fa6b-146dbd08f8a4253/no/pdfs/nou202320230007000dddpdfs.pdf	2023
5	NOU 2018: 18 – Trygge rammer for fosterhjem https://www.regjeringen.no/contentassets/cfec9a0ff1f3471891656e-1ce9dbd2ff/no/pdfs/nou201820180018000dddpdfs.pdf	2018
6	NOU 2017: 12 – Svikt og svik. Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-12/id2558211/	2017
7	NOU 2016: 16 – Ny barnevernsløve. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse https://www.regjeringen.no/contentassets/53164b1e-70954231b2a09d3fdec1888b/no/pdfs/nou201620160016000dddpdfs.pdf	2016
8	Institusjonstilbudet i barnevernet – sluttrapport https://www.regjeringen.no/contentassets/f03d973e20604b828b-07de478199c360/institusjonstilbudet_i_barnevernet_sluttrapport.pdf	2020
9	Forsøk med ny ansvarsfordeling mellom stat og kommune på barnevernområdet – Sluttrapport https://www.regjeringen.no/contentassets/84637c4607ff485296bd-c54a9e4df3bb/sluttrapport_folgeevaluering-av-forsok-med-ny-ansvarsfordeling-mellom-stat-og-kommune-pa-barnevernomradet_110520.pdf	2020

10	Rapport som sammenligner barnevernet i fem land med Norge https://www.regjeringen.no/contentassets/2f02bf9da8a-9412889593ec4178d2df3/bfd_report_final_version_170120202.pdf	2020
11	Analyse av konkurranseforholdene i markedene for tiltak og tjenester til statlig og kommunalt barnevern https://www.regjeringen.no/contentassets/d92648c615274c-44b3afc518b2128a83/konkurranseforholdene-i-markedene-for-barnevernet---oe-rapport-2019-43-.pdf	2019
12	Første delrapport fra følgeevalueringen av forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet https://www.regjeringen.no/contentassets/05260784fe474ef99ce-cae3cbc7c2cab/forste-delrapport-fra-folgeevalueringen-av-forsok-med-ny-ansvarsdeling.pdf	2016
13	Barnevernet – et utfordrende samliv mellom stat og kommune https://www.regjeringen.no/contentassets/db6620a2ade-8488f89973efbf9fcf565/barnevernet---et-utfordrende-samliv-mellom-stat-og-kommune.pdf	2015
14	Operativ ledelse i barnevernet. Beskrivelse av krav og forventninger. Barne, ungdoms- og familiedirektoratet. https://bibliotek.bufdir.no/BUF/101/Operativ_ledelse_i_barnevernet.pdf	2017
15	Turnover blant ansatte i barnevernet – hvorfor slutter så mange? En nasjonal omfangsundersøkelse av årsaker og kjennetegn ved tjenester og institusjoner med høy turnover. Barne, ungdoms- og familiedirektoratet. https://www2.bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00005566	2022
16	Utredning av kompetansehevingstiltak i barnevernet https://www2.bufdir.no/globalassets/bufdirs-kompetanseutredning-endelig.pdf	2019
17	Barne, ungdoms- og familiedirektoratet; Årsrapport 2022 https://www2.bufdir.no/globalassets/global/nbbf/bufdir/arsrapport_2022_barne_ungdoms_og_familiedirektoratet.pdf	2022
18	Barne, ungdoms- og familiedirektoratet; Årsrapport 2021 https://www.regjeringen.no/contentassets/e3c03f39789d433a9ade-95467740b6ab/arsrapport-2021-bufdir.pdf	2021

Analyse og resultat

Vi brukte tematisk analyse, som er en metode for å identifisere, analysere og rapportere temaer og mønstre i et gitt datamateriale (Braun & Clarke, 2022, s. 79). Vi anvendte en abduktiv tilnærming, hvor kodene genereres både induktivt fra datamaterialet og deduktivt fra teori og tidligere forskning (Järvinen & Mik-Meyer, 2017). Ved veksling mellom de to tilnærmingene foregår det en form for dialog mellom teori og data, og kodingen blir en pendling mellom induksjon og deduksjon. Denne fram-og-tilbake-prosessen kan sammenlignes med den hermeneutiske sirkelen, der fortolkningen foregår i en runddans mellom det som skal fortolkes (innovasjonsbegrepet) og den sammenhengen det har blitt fortolket i (Gilje & Grimen, 2007, s. 153).

Braun og Clarke (2006) foreslår flere steg i sin analyse, og vi anvendte en tilnærming til disse: bli kjent med datamaterialet, generere innledende koder, søke etter tema, gjennomgå temaene på nytt, og til slutt gi temaene navn.

Bli kjent med datamaterialet: Gjennom faglitteratur fikk vi innblikk i hvordan innovasjon som begrep brukes i nasjonale dokumenter. *Nvivo*, et analyseverktøy som gir god oversikt over store mengder data, ble brukt på de utvalgte politiske dokumentene for å få oversikt over bruken av begrepet.

Generere innledende koder: Gjennom faglitteratur identifiserte vi beslektede begreper til innovasjon, som for eksempel tjenesteutvikling og tiltaksutvikling. Dette ga oss et bredere og større forståelsesgrunnlag, som igjen dannet grunnlag for neste steg.

Søke etter tema: Innovasjonsbegrepet ble i liten grad anvendt eller definert i de utvalgte dokumentene. Derfor brukte vi beslektede begreper fra teorien som grunnlag for å undersøke hvordan innovasjon kan forstås innen barnevernfeltet (se tabell 4.2). Ved å bruke disse deduktive kodene (fra faglitteratur) identifiserte vi hvilke temaer de omhandlet. Dette genererte videre nye induktive koder (hentet fra datamaterialet) til videre analyse.

I Tabell 4.2 viser vi hvordan nye induktive koder som *digitalisering*, *utdanning*, *brukermedvirkning* og *tverrprofesjonelt samarbeid (TPS)* framkom.

Tabell 4.2*Sammenheng mellom søkeord, betydning og nye induktive koder*

Deduktive koder	I hvilken sammenheng anvendes søkeordet (tema)	Induktive koder
Innovasjon	Forskning i eget felt, økt kompetanse Samarbeidsstrukturer, digitalisering, tilpasse tilbudet	Forskning TPS Brukermedvirkning
Forbedre	Ønske om å forbedre utdanning, snakkesimulator	Utdanning Digitalisering
Kunnskapsutvikling	Programmer for forskningsutvikling, forskningsprosjekter, etterutdanning/kursing, Fosterforeldres medbestemmelse	Forskning Utdanning Brukermedvirkning
Tjenesteutvikling	Sette i gang aktiviteter (forbyggende, tiltak ressursutnyttelse, samhandling) Samordne tjenester Kunnskap og digitalisering	TPS Digitalisering
Tiltaksutvikling	Samarbeid med praksisfeltet, økt samarbeid om tiltaksutvikling, koordinering av hjelpetiltak	TPS Brukermedvirkning

De nye induktive kodene la vi inn i *Nvivo* ved hjelp av ordskyfunksjonen. Ordskyen uthever i størrelse de begrepene som er gjentatt flest ganger. De største uthevingene omhandlet utdanning, forskning, økonomi, kompetanseheving, TPS, digitalisering og brukermedvirkning. Dette tydeliggjorde hvilke begreper som var viktige for vår problemstilling.

Vi fikk flere treff på forskning, utdanning og kompetanseheving, noe som er naturlig ettersom barnevernsreformen også inkluderer fagutvikling og kompetanseheving. Vi valgte imidlertid å ikke inkludere dette, ettersom vår definisjon av innovasjon ikke omfatter kompetanseheving. Vi fikk også flere treff som omhandlet økonomiske forhold, særlig i relasjon til at kommunene har fått økt økonomisk ansvar for barnevernet.

Ut fra den analytiske prosessen endte vi opp med tre temaer: *digitalisering*, *TPS* og *brukermedvirkning*, som kan knyttes til innovasjon og bærekraft. Videre vil disse temaene presenteres nærmere.

Digitalisering

I offentlige dokumenter er digitalisering et gjentakende tema i forbindelse med forbedring og utvikling av barnevernsfeltet. Digitalisering inkluderer her ulike aspekter som utvikling av digitale tjenester, *Digibarnevern*, utvikling av nye digitale verktøy for lærings- og utviklingsmiljøer, digital oppfølging av brukere, samt implementering av e-læringsprogrammer som har til hensikt å veilede og støtte samarbeidet mellom barnevern og skole.

Tverrprofesjonelt samarbeid (TPS)

Begrepet TPS blir i liten grad brukt som begrep i de utvalgte offentlige dokumentene. TPS kan defineres som *når to eller flere yrkesgrupper samarbeider på tvers av sine fagområder for å oppnå et felles mål* (Glavin & Erdal, 2018, s. 24). Flere av referansene handler om samarbeid, samordning av tjenester og ansvarsfordeling mellom ulike etater. Vi betrakter derfor TPS som et overordnet begrep som inkluderer disse aspektene av samarbeid på tvers av ulike organisatoriske enheter.

Medvirkning

Medvirkning er et ofte brukt begrep. Nær 900 treff i de utvalgte dokumentene gjelder ulike former for medvirkning. Eksempler inkluderer fosterforeldres mulighet til å påvirke, barns og ungdommers rett til å uttale seg om egen tilværelse, retten til å medvirke i saker som angår en selv, samt forbedring av kvalitetssystemer som sikrer at informasjon er tilgjengelig og kan anvendes av dem som trenger den. Vi tar disse funnene med oss til diskusjonen.

Diskusjon

I de utvalgte politiske dokumentene blir begrepet *innovasjon* sjelden brukt. Dette til tross for at nasjonale retningslinjer for utdanning (FOR, 2019) og andre politiske dokumenter (Meld. St. 18, 2012–2013) i stor grad benytter seg av det. Dermed er det vanskelig å få tak på hva innovasjon innebærer

i barnevernet. I tillegg viser tidligere forskning at innovasjon i barnevernet ofte har et inkrementelt preg (Enquist et al., 2014) og at endringer innen dette feltet i all hovedsak er *små* og vanskelige å spore (Fuglsang, 2010). Dette kan tyde på at innovasjonsbegrepet er utfordrende å anvende på et komplekst fagfelt som barnevern, og at det i større grad handler om endring heller enn radikal innovasjon.

I vår sammenheng er det derfor nødvendig å kontekstualisere innovasjonsbegrepet. Ved å ta i bruk teoretiske definisjoner og utforske beslektede begreper i de utvalgte dokumentene, er det behov for en tydeligere avklaring av hva innovasjon faktisk innebærer i barnevernssektoren. Gjennom vår analytiske prosess søker vi å oppnå en forståelse av innovasjonsbegrepet basert på våre tre funn: digitalisering, TPS og medvirkning. Videre diskuterer vi hvordan denne forståelsen kan bidra til en sosialt bærekraftig praksis i barnevernet.

Kan digitalisering være et innovativt verktøy for en bærekraftig praksis?

Digitalisering preger i økende grad tjenesteutviklingen (Meld. St. 27, 2015–2016). Norge har en tydelig politikk for utvikling av digitale tilbud, med et mål om en digitalisert offentlig sektor som sikrer bedre styring av velferd, innbyggere, næringsliv og medarbeidere (Meld. St. 27, 2015–2016). På barnevernsfeltet innebærer digitalisering bruk av digitale verktøy for å forbedre effektivitet, kvalitet og tilgjengelighet – ikke bare for å effektivisere hverdagen for ansatte i barnevernet, men også som et bidrag til økt medborgerskap gjennom bedre tilgjengelige tjenester.

Det forventes at offentlig sektor stadig leverer bedre tjenester, til tross for et stadig strammere økonomisk handlingsrom (Bufdir, 2021). På denne måten kan innovasjon, gjennom digitalisering, gi større økonomisk handlingsrom eller en form for økonomisk fortjeneste (Oeij et al., 2011). På den ene siden kan slike effektiviseringstiltak føre til sosial innovasjon. *DigiBarnevern* er et eksempel på fremtidsoptimisme knyttet til digitalisering, og det forventes at digitaliseringen, sammen med barnevernsreformen og ny barnevernlov, skal bidra til å løfte kvaliteten i barnevernet (KS, 2023). Dette representerer en sterk tro på at digitalisering kan medføre et mer helhetlig og effektivt tjenestetilbud.

På den andre siden kan fokuset på økonomiske fortjenester gjennom digitalisering i stor grad baseres på antakelser fremfor realiteter. Rapporten

Kampen om dine data, digital tilstand 2022 peker på at forvaltningen ikke i tilstrekkelig grad møter de digitale forventningene, og at systemene ikke er særlig effektive for brukerne (NorStella, 2022). Offentlige virksomheter prioriterer ikke tilstrekkelige ressurser til dette arbeidet, selv om det er engasjerte medarbeidere som fremmer slik innovasjon (NorStella, 2022, s. 35). For å nå Bufdirs mål om systematisk å arbeide med digitalisering for å levere effektive tjenester av høy kvalitet (Bufdir, 2021, s. 20), må det tilføres betydelige ressurser til digitalisering og etableres bedre samarbeid internt (NorStella, 2022, s. 43).

Endringsarbeid som fører til økonomisk fortjeneste, kan samtidig også bidra til sosial innovasjon. Forenklete digitale prosesser kan gi saksbehandlere i kommunene bedre tid til å ta seg av den enkelte brukeren. I et barnevern som preges av begrensede ressurser, kan digitalisering imidlertid være både tidskrevende og utfordrende (Kvakic et al., 2021). Sosialarbeiderne står i en skvis mellom det å være i direkte kontakt med brukere som trenger hjelp og det å opprettholde en oversikt over store mengder digital dokumentasjon og korrespondanse. Dette kan føre til at brukerne kommer i bakgrunnen, da digitale forventninger prioriteres på bekostning av ansikt-til-ansikt-møter.

Det er derfor behov for en tydelig kontekstualisering av hva digitalisering i barnevernet innebærer på systemnivå, slik at digitaliseringen faktisk bidrar til å støtte praksisnivået – til nytte både for ansatte og for brukere.

Kan TPS være et innovativt verktøy for en bærekraftig praksis?

Tverrfaglig samarbeid og samhandling har fått økt oppmerksomhet de siste årene (Chudasama, 2022, s. 57). TPS innebærer en klar koordinering der tjenestene evner å fordele oppgaver og ansvar mellom seg for å oppnå felles mål, samt evne til å forfølge oppgavene på en koordinert og rasjonell måte (Meld. St. 47, 2008–2009).

Bruk av tverrprofesjonelle team bygger på troen om at beslutninger og handlinger tatt av slike team, basert på synspunktene til alle medlemmer, er bedre enn beslutninger tatt av enkeltdisiplinære team eller enkeltpersoner (West et al., 2012). Brukerperspektivet må også integreres i disse beslutningene for å ivareta brukeren. TPS vektlegger aktiv deltakelse fra de berørte brukerne, slik at de blir sett som likeverdige samarbeidspartnere (Willumsen & Ødegård, 2016, s. 40).

Samarbeidet krever et felles forståelsesgrunnlag og bevissthet om at bruk av erfaringsfjerne begreper kan hindre samarbeid. Hjelpetiltak må være forståelige og mulige å vurdere for dem det gjelder. Dette innebærer et begrepsapparat som den enkelte kan delta i og føler seg knyttet til, uten å bli fremmedgjort. Utvikling av felles kunnskap i samråd med og basert på brukerens behov er sentralt for å skape gode løsninger (Stokken & Hunnes, 2019, s. 205).

Økt oppmerksomhet på innovasjon i barnevernet for å oppnå økt effektivitet og bedre kvalitet i tjenesten (Prop. 133 L, 2020–2021) fører gjerne til at TPS sees som et middel for å sikre god helhetlig kvalitet i tjenesten. Et eksempel på tverrprofesjonelt samarbeid er forskningsprosjektet *Støtte i skolen for hjemmeboende barnevernsbarn* (Kojan & Thrana, 2016). Kreative og innovative arbeidsmåter bidro her til et bedre samarbeid mellom barnevern og skole.

Slike samarbeid viser seg likevel oftest å være problematiske fordi de innebærer en krysning av profesjongrenser og ny fordeling av arbeidsoppgaver. I tillegg skal brukerperspektivet ivaretas, og arbeidsoppgavene må koordineres slik at de faktisk bidrar til økt sosial innovasjon. Selv om intensjonen bak tverrprofesjonelle team er tydelig, har organisasjoner ofte vanskeligheter med å utnytte dette potensialet (West et al., 2012). Sviktende samordning mellom etater har medført at de ofte ikke kjenner til hverandres innsats overfor enkeltpersoner (NOU 2017: 12). Dette resulterer i fragmentert hjelp til barna.

Zeiner (2022) peker på at innovasjon i praksis må tilpasses de ulike kontekstene for å sikre deltakelse. Dette innebærer tettere samarbeid og tydelig rolleavklaring for å skape mer helhetlige og effektive løsninger.

Innovasjon for en bærekraftig praksis?

Berge (2015) påpeker at selv om innovasjonsbegrepet er tatt i bruk i velferdstjenestene, er kontinuerlig nyskaping ikke noe nytt. Han argumenterer for at nye tiltak og tjenester stadig utvikles i offentlig sektor, i tråd med forståelsen av inkrementell innovasjon.

Sosial innovasjon krever aktiv medvirkning av brukerne, der målet er å skape positive sosiale endringer, forbedre sosiale relasjoner og samarbeide for å møte sosiale behov (Johnson et al., 2020). I praksis handler medvirkning om den enkeltes rett til reell innflytelse over sitt individuelle støtte- eller behandlingstilbud (Chudasama, 2022, s. 43). Offentlige dokumenter definerer også dette tydelig, med vekt på at brukerne skal ha innflytelse både på beslut-

ninger og utforming av tjenestetilbudet, samtidig som det tas hensyn til den enkeltes ressurser og forutsetninger (Meld. St. 38, 2020–2021, s. 77). Sosial bærekraft er avgjørende for å sikre denne innflytelsen og medvirkningen som et overordnet prinsipp (Zeiner, 2022). Endringer som skjer for den enkelte, må være bærekraftige og varige for å skape reell effekt.

Når det gjelder digitalisering, er det en forutsetning at brukerne har tilstrekkelig kunnskap og tilgang til digitale ressurser. Det er også viktig at digitale løsninger ikke er for tidkrevende og at de ikke tar fokus bort fra samarbeidet om brukernes fremtid. Dette illustreres av en hendelse sommeren 2023, da det ble avdekket at flere bekymringsmeldinger sendt via det digitale systemet *Altinn* ikke nådde frem til kommunene (NRK, 2023). Dette førte til at alvorlige saker ikke ble håndtert, og at barn som trengte hjelp, ikke fikk den. Slike eksempler viser hvor viktig det er at digitale løsninger ikke bare er innovative, men også brukervennlige og pålitelige, slik at de utgjør en reell forbedring av samarbeidet og støtten til enkeltindivider.

Digitalisering er en pågående prosess i barnevernet, og det er derfor utfordrende å vurdere om det utgjør et positivt bidrag til sosial bærekraft i feltet. Kvakic et al. (2021, s. 178) antyder at ansatte i barnevernet i liten grad har identifisert og diskutert utfordringer knyttet til bruk av digitale verktøy og sosiale medier på arbeidsplassen. Dette kan tyde på at digitalisering er implementert uten å være fullt integrert i fagfeltet. At slike utfordringer ikke er tilstrekkelig adressert, skaper usikkerhet rundt hvorvidt digitaliseringen har vært vellykket og om den kan bidra til sosial bærekraft på lang sikt. For å oppnå ønskede resultater må digitaliseringsprosessen tilpasses barnevernets kompleksitet.

I barnevernsfeltet er samarbeid mellom ulike aktører og områder en nøkkelfaktor for å forstå hva innovasjon kan innebære. I TPS er hensikten at ulike yrkesgrupper bidrar med sin kjernekompetanse i et felles arbeid (Willumsen, 2009). Dette samarbeidet er nødvendig for å tilby helhetlige og koordinerte tjenester, der medvirkning fra alle involverte parter står sentralt (Barneombudet, 2017). Likevel viser forskning at dette ikke er enkelt å praktisere. Utfordringer knyttet til sviktende koordinering og manglende samhandling gjør den kollektive innsatsen vanskelig (Chudasama, 2022).

I et innovativt perspektiv kan gode praksiseksempler som har blitt forsøkt og lyktes – altså *beste praksis* – fungere som inspirasjon. Innovasjon innebærer at tiltak må være utprøvd i praksis og vist seg å fungere, slik at

de kan tjene som eksempler på *beste praksis*. Et ensidig fokus på kompetanseheving og kunnskapsutvikling som grunnlag for forbedring i barnevernet (se f.eks. NOU 2017: 12; NOU 2023: 7) vil ikke være tilstrekkelig. Praksisbasert erfaring og fungerende løsninger er også avgjørende for innovasjon i barnevernsfeltet.

Innovasjon i offentlig sektor må i stor grad forstås som inkrementell innovasjon, der endringer skjer gradvis. For at noe skal betraktes som innovativt i barnevernet, må det være tydelig og synlig for de som er involvert i daglige endringsprosesser. Foreløpig ser det ut til at både digitalisering og TPS fortsatt har en vei å gå før de kan anses som innovative innen barnevernsfeltet. Det er avgjørende at innovasjoner ikke bare skjer på papiret eller som overfladiske tiltak, men at de blir implementert og oppfattet som nyttige av de som arbeider i barnevernet. Kun når innovasjonene blir integrert i praksis og skaper en positiv og meningsfull endring for de involverte, kan de betraktes som vellykkede og bærekraftige innovasjoner i denne konteksten.

Avslutning

Innledningsvis spurte vi hva som forstås med innovasjon i barnevernet, og hvordan denne forståelsen kan bidra til en sosialt bærekraftig praksis. Vår undersøkelse har vist at det er uklart hvordan man forstår innovasjon og innovasjonsbegrepet innen barnevernsfeltet. Innovasjonsbegrepet brukes i nasjonale policydokumenter, men er utydelig når det kommer til betydning for praksis. Likevel ser vi det finnes gode intensjoner om innovative prosesser gjennom digitalisering, TPS og medvirkning.

Hvorvidt sosial innovasjon i barnevernet faktisk bidrar til økt sosial bærekraft er uklart fordi man i liten grad har drøftet hva de nasjonale satsingene betyr for barnevernet. Sosial bærekraft må tilpasses den konteksten det brukes i. Barnevernet må dermed selv finne ut hvordan begrepet skal operasjonaliseres. Det i seg selv gir mange muligheter for innovasjon. Spørsmålet blir hvordan barnevernets praksis kan endres. Nasjonale føringer alene ser i liten grad ut til å være i stand til å endre barnevernets praksis.

Refleksjonsspørsmål

1. Reflekter over hva innovasjon kan være i barnevernet?
2. Hvordan tenker du at innovasjon kan være til hjelp for å styrke sosial bærekraft i barnevernet?
3. Hva innebærer styrking av sosial bærekraft for måten å arbeide på i barnevernet

Referanser

- Barne- og familiedepartementet. (2015). *Barnevernet – et utfordrende samliv mellom stat og kommune*. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/contentassets/db6620a2ade8488f89973efbf9fcf565/barnevernet---et-utfordrende-samliv-mellom-stat-og-kommune.pdf>
- Barne- og familiedepartementet. (2023). *Lov om barnevern (Barnvernsløven)*. Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97>
- Barne- og familiedirektoratet. (2016). *Første delrapport fra følgeevalueringen av forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet*. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/contentassets/05260784fe474ef99cecae3cbc7c2cab/forste-delrapport-fra-folgeevalueringen-av-forsok-med-ny-ansvarsdeling.pdf>
- Barne- og familiedirektoratet. (2019). *Analyse av konkurranseforholdene i markedene for tiltak og tjenester til statlig og kommunalt barnevern*. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/contentassets/d92648c615274c44b3afc518b2128a83/konkurranseforholdene-i-markedene-for-barnevernet---oe-rapport-2019-43-.pdf>
- Barne- og familiedirektoratet. (2020). *Institusjonstilbudet i barnevernet – sluttrapport*. Regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/contentassets/f03d973e20604b828b07de478199c360/institusjonstilbudet_i_barnevernet_sluttrapport.pdf
- Barne- og familiedirektoratet. (2020). *Forsøk med ny ansvarsfordeling mellom stat og kommune på barnevernområdet – sluttrapport*. Regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/contentassets/84637c4607ff485296bdc54a9e4df3bb/sluttrapport_folgeevaluering-av-forsok-med-ny-ansvarsfordeling-mellom-stat-og-kommune-pa-barnevernomradet_110520.pdf
- Barne- og familiedirektoratet. (2020). *Rapport som sammenligner barnevernet i fem land med Norge*. Regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/contentassets/2f02bf9da8a9412889593ec4178d2df3/bfd_report_final_version_170120202.pdf
- Barneombudet. (2017). *Godt samarbeid rundt barn og unge som trenger hjelp fra flere tjenester*. <https://www.barneombudet.no/vart-arbeid/satsingsomrader/godt-samarbeid-rundt-barn-og-unge-som-trenger-hjelp-fra-flere-tjenester>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2017). *Operativ ledelse i barnevernet. Beskrivelse av krav og forventninger*. Regjeringen.no. https://bibliotek.buudir.no/BUF/101/Operativ_ledelse_i_barnevernet.pdf
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2019). *Utredning av kompetansehevingstiltak i barnevernet*. Buudir. <https://www2.buudir.no/globalassets/buudirs-kompetanseutredning-enderlig.pdf>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2021). *Årsrapport 2021*. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/contentassets/e3c03f39789d433a9ade95467740b6ab/arsrapport-2021-buudir.pdf>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2022). *Turnover blant ansatte i barnevernet – hvorfor slutter så mange? En nasjonal omfangsundersøkelse av årsaker og kjennetegn ved tjenester og institusjoner med høy turnover*. Buudir. <https://www2.buudir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00005566>

- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (2022). *Årsrapport 2022*. Bufdir. https://www2.bufdir.no/globalassets/global/nbbf/bufdir/arsrapport_2022_barne_ungdoms_og_familiedirektoratet.pdf
- Berge, D. M. (2015). Innovasjon – et begrep i drift. I E. Ø. Willumsen & A. Ødegård (Red.), *Sosial innovasjon – fra politikk til tjenesteutvikling* (s. 117–132). Fagbokforlaget.
- BLD. (2017). *Mer kunnskap – bedre barnevern. Kompetansestrategi for det kommunale barnevernet 2018–2024*. Barne- og likestillingsdepartementet.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Braun, V. & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE.
- Bufdir. (2021). *Årsrapport*. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
- Bufdir. (2023). *Statistikk og analyse*. <https://www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/barnevern>
- Chudasama, K. M. (2022). *Brukerperspektiver i sosialt arbeid* (1. utg.). Cappelen Damm Akademisk.
- Eines, T. F., Løfaldli, B. B. & Ødegård, A. (2020). Helseinnovasjonssenteret – et kommunesamarbeid om forskning, tjenesteutvikling og innovasjon. I L. Fuglsang, E. Ø. Willumsen & A. Ødegård (Red.), *Samskaping: Sosial innovasjon for helse og velferd* (s. 131–145). Universitetsforlaget.
- Enquist, B., Fuglsang, L. & Rønning, R. (2014). *Framing innovation in public service sectors* (Bd. 30). Routledge.
- Eriksson, A. F. & Nählinder, J. (2015). *Lederskap för innovation i offentlig sektor*.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad = Metodpraktikan* (4. utg.). Norstedts juridik.
- FN-sambandet. (2023). *FN-sambandet*.
- FOR. (2019). *Forskrift om nasjonal retningslinje for barnevernspedagogutdanning* (FOR-2019-03-15-398).
- FOR. (2021a). *Forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern*. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-04-09-1147>
- FOR. (2021b). *Forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid*. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-04-09-1148?q=nasjonal%20retningslinje%20for%20barnevernsarbeid>
- Fuglsang, L. (2010). Bricolage and invisible innovation in public service innovation. *Journal of Innovation Economics*, 5(1), 67–87. <https://doi.org/10.3917/jie.005.0067>
- Gallouj, F. & Djellal, F. (2010). *The handbook of innovation and services: A multi-disciplinary perspective*. Edward Elgar.
- Geertz, C. (1974). «From the Native's Point of View»: On the nature of anthropological understanding. *Bulletin – American Academy of Arts and Sciences*, 28(1), 26–45. <https://doi.org/10.2307/3822971>
- Gilje, N. & Grimen, H. (2007). *Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi* (8. utg.). Universitetsforlaget.
- Glavin, K. & Erdal, B. (2018). *Tverrfaglig samarbeid i praksis: Til beste for barn og unge i kommune-Norge* (4. utg.). Kommuneforlaget.
- Grødem, A. S. (2014). *Innovasjon og styring i boligsosialt arbeid* (2013:3). Institutt for samfunnsforskning. <https://kudos.dfo.no/documents/10563/files/10578.pdf>

- Helsedirektoratet. (2018). *Folkehelse og bærekraftig samfunnsutvikling*. <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/folkehelse-og-baerekraftig-samfunnsutvikling/Folkehelse%20og%20b%C3%A6rekraftig%20samfunnsutvikling.pdf>
- Hofstad, H. & Bergsli, H. (2017). *Folkehelse og sosial bærekraft. En sammenligning og diskusjon av begrepsinnhold, målsettinger og praktiske tilnærminger* (2017:15). By- og regionforskningsinstituttet NIBR.
- Højberg, H. (2014). Hermeneutik. Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskabene. I L. Fuglsang, P. Bitsch Olsen & K. Rasborg (Red.), *Videnskapsteori i samfundsvidenskabene: På tvers av fagkulturer og paradigmer* (3. utg., s. 289–324). Samfundslitteratur.
- Johnson, R., Bliksvær, T. & Ødegård, A. (2020). *Tjenstedesign, tjenesteinnovasjon og organisasjonsutvikling i offentlig sektor – en kunnskapsoppsummering* (NF rapport 14/2020). Nordlandforskning.
- Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. (Red.). (2017). *Kvalitativ analyse. Syv tradisjoner*. Hans Reitzels forlag.
- Kojan, B. H. & Thrana, H. M. (2016). *Støtte i skolen for hjemmeboende barnevernbarn*. Senter for barnevernsforskning og innovasjon, NTNU. <https://www.ntnu.no/documents/1272526675/1281525946/rapportserie1.pdf/4b01152d-a90c-67fa-c821-66ca49e04c2e?t=1588875548310>
- Kojan, B. H. & Storhaug, A. S. (2021). *Barnevern og sosioøkonomisk ulikhet – sammenhenger, forståelser og ansvar*. Rapportserie for sosialt arbeid, Issue. <https://samforsk.no/uploads/files/Publikasjoner/Barnevern-og-sosioekonomisk-ulikhet.pdf>
- Kristofersen, L. B. (2017). *Sosial ulikhet og tilknytning til barnevernet* (Oppvekstrapporten, Bufdir), s. 90–110. https://www2.bufdir.no/contentassets/e9df3a5c5087465eb09083d-1be77ba10/sosial_ulikhet_og_tilknytning_til_barnevernet_artikkel_5.pdf
- KS. (2023). *Digitalisering vil gi bedre barnevern*. <https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/felleslosninger/digibarnevern/digitalisering-vil-gi-bedre-barnevern/>
- Kvakic, M., Fineide, M. J. & Hansen, H. A. (2021). Navigering med ustø kurs: Om bruk av digitale og sosiale medier i barnevernet. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 98(3), 164–180. <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-1838-2021-03-02>
- Littig, B. & Griessler, E. (2005). Social sustainability: A catchword between political pragmatism and social theory. *International Journal of Sustainable Development*, 8(1–2), 65–79. <https://doi.org/10.1504/IJSD.2005.007375>
- Meld. St. 18. (2012–2013). *Lange linjer – kunnskap gir muligheter*. Kunnskapsdepartementet.
- Meld. St. 27. (2015–2016). *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet*. Kommunal- og moderniseringsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20152016/id2483795/>
- Meld. St. 30. (2019–2020). *En innovativ offentlig sektor – Kultur, ledelse og kompetanse*. Kommunal- og moderniseringsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20192020/id2715113/>
- Meld. St. 38. (2020–2021). *Nytte, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten*. Helse- og omsorgsdepartementet.
- Meld. St. 47. (2008–2009). *Samhandlingsreformen, Rett behandling – på rett sted – til rett tid*. Helse- og omsorgsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/contentassets/d4f0e16ad32e4bbd8d8ab5c21445a5dc/no/pdfs/stm200820090047000ddd.pdf>

- Midré, G. (2010). Dataprogrammer i kvalitativ forskning: Administrativ bistand eller positivtisk tvangstrøye? *Sosiologisk Tidsskrift*, 18(3), 227–247. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-2928-2010-03-0>
- Missimer, M., Robèrt, K.-H. & Broman, G. (2017a). A strategic approach to social sustainability – Part 1: Exploring the social system. *Journal of Cleaner Production*, 140, 32–41. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.03.170>
- Missimer, M., Robèrt, K.-H. & Broman, G. (2017b). A strategic approach to social sustainability – Part 2: A principle-based definition. *Journal of Cleaner Production*, 140. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.04.059>
- Mulgan, G., Tucker, S., Rushanara, A. & Sanders, B. (2007). *Social innovation: What is it, why it matters and how it can be accelerated*. The Young Foundation.
- Norad. (2023). *FNs bærekraftsmål*. <https://www.norad.no/om-bistand/dette-er-fns-barekraftsmal/barekraftsmalene-hovedmal-og-delmal/>
- NorStella. (2022). *Kampen om dine data – digital tilstand 2022*. NorStella. https://www.norstella.no/_files/ugd/8febd1_4d250642c4cb439ca54583e523bdf573.pdf
- NOU 2000: 12. *Barnevernet i Norge – Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer*. Barne- og familiedepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2000-12/id117351/>
- NOU 2017: 12. *Svipt og svikt – Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt*. Barne- og likestillingsdepartementet.
- NOU 2023: 7. *Trygg barndom, sikker fremtid – Gjennomgang av rettssikkerheten for barn og foreldre i barnevernet*. Barne- og familiedepartementet.
- NRK. (2023, 24. februar). Bekymringsmeldinger fra politiet nådde ikke kommunene. https://www.nrk.no/norge/politiet_bekymringsmeldinger-har-ikke-nadd-kommunene-1.16479215
- Oeij, P. R. A., Dhondt, S. & Korver, T. (2011). Workplace innovation, social innovation, and social quality. *International Journal of Social Quality*, 1(2), 31–49.
- Olsen, H. (2003). Kvalitative analyser og kvalitetssikring. Tendenser i engelsksproget og skandinavisk metodelitteratur. *Sociologisk Forskning*, 40(1), 68–103.
- Overgaard, D. & Bovin, J. S. (2014). Hvordan bliver forskning i sygepleje bedre med NVivo? *Nordisk Sykeplejeforskning*, 4(3), 241–250.
- Phil-Thingvad, S. & Klausen, K. K. (2020). Managing the implementation of innovation strategies in public service organisation – How managers may support employees' innovative work behaviour. *International Journal of Innovation Management*, 24(4). <https://doi.org/10.1142/S1363919620500747>
- Prop. 133 L. (2020–2021). *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*. Barne- og familiedepartementet.
- Prop. 73 L. (2016–2017). *Endringer i barnevernloven (barnevernsreform)*. Barne- og familiedepartementet.
- Rønning, R. (2021). *Innovasjon i offentlig sektor. Innover eller bli innover*. Universitetsforlaget.
- Schieffloe, P. M. (2019). *Mennesker og samfunn: Innføring i sosiologisk forståelse* (3. utg.). Fagbokforlaget.

- Slettebø, T. & van der Meij, R. (2018). Sosial innovasjon og tjenesteutvikling i barnevernet. I W. Schönfelder, S. T. Andersen & A. A. Kane (Red.), *Handlingsrom i barnevernet: Muligheter og begrensninger for profesjonsutøvere* (s. 87–108). Fagbokforlaget.
- SSB. (2024, 19. januar). Færre barn med vedvarende lavinntekt i 2021. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/faerre-barn-med-vedvarende-lavinntekt-i-2021>
- Stokken, R. & Hunnes, K. (2019). Den gode tverrprofesjonelle samarbeidaren. *Tidsskrift for Psykisk Helsearbeid*, 16(4), 197–209. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-3010-2019-04-03>
- West, M., Almo-Metcalf, B., Dawson, J., El Ansari, W., Glasby, J., Hardy, G., Hartley, G., Lyubovnikova, J., Middleton, H., Naylor, P. B., Onyett, S. & Richter, A. (2012). Effectiveness of multi-professional team working (MPTW) in mental healthcare.
- Willumsen, E. & Ødegård, A. (2016). *Tverrprofesjonelt samarbeid: Et samfunnsoppdrag* (2. utg.). Universitetsforlaget.
- Willumsen, E. (Red.). (2009). *Tverrprofesjonelt samarbeid i praksis og utdanning*. Universitetsforlaget.
- Zeiner, H. H. (2022). *Sosial bærekraft – en litteraturstudie* (NIBR-notat 2022:105). By- og regionforskningsinstituttet NIBR. <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3015353/2022-105.pdf?sequence=1>
- Aamodt, H. A. (2023). Kritikken av barnevernet: Kan vi forvente en endring av praksis? *Nordic Journal of Wellbeing and Sustainable Welfare Development*, 2(2), 22–36. <https://doi.org/10.18261/njwel.2.2>

